

De onmisbaarheid van sociale innovatie

“Ik geloof dat mensen goed zijn zoals ze zijn en ten diepste weten wat goed is voor henzelf, hun organisatie en de wereld. Als ik hen daartoe mag uitnodigen of een belemmering kan wegnemen is mijn dag geslaagd. Mijn focus ligt op verbinding, relaties en netwerken en het zetten van kleine, betekenisvolle stappen.” Deze inspirerende woorden lees je op de LinkedInpagina van Hermien van Triest. Hermien, directeur van Innovatieteam DARE bij het ministerie van Buitenlandse Zaken, maakt onderdeel uit van de stuurgroep van INNOvember. We hadden een gesprek over de onmisbaarheid van sociale innovatie.

Constant online

“INNOvember draagt bij aan inspiratie, inzichten, kennis en ervaringen delen over technologische en sociale innovatie binnen de overheid en daarbuiten. In deze Corona tijd leren we veel. We moeten met elkaar delen om te inspireren en nieuwe inzichten te geven. De voorganger van INNOvember is een innovatiecongres georganiseerd vanuit het ministerie van Justitie en veiligheid. Bij het ministerie van Justitie en Veiligheid maar ook het ministerie van Defensie is enorm veel gebeurd op het gebied van technologische innovatie uit de behoefte naar digitalisering. Mede door de Corona situatie waar we ons nu in bevinden is een spurt gemaakt in digitalisering en techniek, we zijn allemaal constant online. We leren continue hoe we met de techniek ons werk goed kunnen doen. INNOvember was al gepland voordat COVID-19 in onze wereld kwam. Alle departementen waren los van elkaar met initiatieven bezig, waarom doen we dit niet met elkaar? Inmiddels heeft de waarheid ons ingehaald, en is het meer dan helder dat dit een goed moment en idee is. Zodat we inspiratie kunnen bieden aan al die mensen die opzoek zijn naar: hoe doe ik mijn werk nu goed, wat is er allemaal beschikbaar en hoe gebruik ik dat, waar vind ik dat?”

Onderlinge samenwerking

“Je mag ervan uitgaan dat als je mensen inspireert, nieuwe perspectieven biedt, en kennis en ervaring deelt, de kans groter wordt dat de medewerkers effectiever en productiever hun werk gaan doen. INNOvember draagt bij aan de onderlinge samenwerking binnen de overheid. Je deelt kennis en ervaring en heeft toegevoegde waarde in de samenwerking bij departementen.”

Eigen verantwoordelijkheid

“Technologische innovatie heeft ons veel gebracht. Neem bijvoorbeeld de iPhone. We hadden geen idee wat we misten tot het er was. We hebben technische impulsen nodig om met elkaar dingen anders te gaan doen. Naast de technologische innovatie moeten we goed nadenken hoe we in deze tijd het werk organiseren. Technologische innovatie biedt techniek, maar wat we moeten doen met elkaar, dat leert de Corona periode ons ook, is deze transitie gebruiken om te bepalen hoe we het werk op een andere manier met elkaar gaan organiseren. Meer vanuit eigen verantwoordelijkheid, minder hiërarchie, meer zelfsturing. Op basis van vertrouwen. Dat gaat veel meer over leiderschap dat inspireert in plaats van instrueert. Het nodigt uit voor persoonlijk leiderschap. Het vraagt ook aan medewerkers om meer eigen verantwoordelijkheid te nemen. En meer taakgericht te zijn. Ken je talenten en weet die in te zetten. Weten welke bijdrage jij kunt leveren aan een klus. Je ziet veel medewerkers worstelen met de balans tussen werk en privé situatie. Hoe vind ik een manier om een bijdrage te leveren aan de opdracht? Dat moet je met elkaar ontdekken, nieuwsgierig zijn en vragen wat daarvoor nodig is vanuit de organisatie en vanuit de medewerker. Volgens mij kan dat alleen op maat. Je kunt nu geen programma's uitrollen waarbij alles is georganiseerd. Er moet inspiratie en perspectieven geboden worden.”

**“Als je mensen echt in hun kracht zet,
dan gaan mensen innoveren.”**

Buiten de lijntjes kleuren

“Elke professional weet zijn vak uit te voeren, maar wordt heel vaak gehinderd door wetmatigheden en cultuur binnen een organisatie. Als je mensen echt in hun kracht zet, dan gaan mensen innoveren. Mensen hebben creativiteit genoeg. We hebben allemaal buiten de lijntjes gekleurd in de kleuterklas. Dat hebben wij afgeleerd. We moeten gewoon weer leren buiten de lijntjes te kleuren. Daar zit de verandering en vernieuwing. Daar zitten de kansen en mogelijkheden. Dan moeten we een veilige haven bieden: ja je mag buiten de lijnen kleuren, het is oké, sterker nog: ik vraag het aan je. En dan mag je enorm op je bek gaan, opstaan en weer verdergaan. We moeten leren van de fouten die je maakt en de inzichten die je opdoet. Zo maak je vernieuwing. Zo maak je verandering.”

Menselijke kant van innovatie

“Laat de menselijke kant van innovatie zien. Kunnen we menselijke problemen digitaal oplossen? Mijn antwoord is nee. We zeggen vaak: ‘je moet het zo inrichten met dit systeem.’ Het systeem gaat vervolgens de organisatie in, zonder bij de gebruiker te checken of dit echt werkt. Er moet wat mij betreft veel meer

gekeken worden naar: wat heeft die gebruiker nodig om in een digitale omgeving zijn werk goed te doen? Er wordt heel vaak aan de andere kant begonnen: we beginnen met een digitale oplossing, er is iets nieuws op de markt, daar gaan wij mee werken. Met digitale oplossingen veranderen werkprocessen zodanig dat we eerst met de gebruikers goed in kaart moeten brengen voor welk vraagstuk biedt dit een oplossing? we moeten leren om los te laten en kennis te willen delen en ben ik bereid mijn informatie te delen? Heb ik er vertrouwen in dat daar geen slechte dingen mee gebeuren? Gedragsverandering die nodig is om met elkaar het werk goed te doen waarbij iedereen zich erkent voelt in zijn mens zijn. En het inzetten van zijn talenten. Er moet meer vanuit het waarom worden gedacht. Als je de why (red: van Simon Sinek) niet op orde hebt dan kun je ook niet zoveel digitaal doen want dan zal er niet een oplossing komen voor de vraag die je hebt. Techniek moet creativiteit niet blokkeren maar moet uitnodigen en inspireren. Dat is zoeken maar het is mogelijk! Want die technologie is en dat is geweldig en we moeten naar de twee kanten blijven kijken.”

Samenwerking

“De departementen kunnen elkaar goed vinden en er gebeurt ontzettend veel op het gebied van innovatie. Zoveel gave dingen! Vooral bij de Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk, het ministerie van Defensie en het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het feit dat we online allemaal thuiswerken en we bij Buitenlandse Zaken over de hele wereld veilig online kunnen werken is geweldig. Er gaat echt veel goed en ik vind ook dat we daar trots op moeten zijn. De overheid is op veel vlakken trendsetter.

We gaan een mooie maand tegemoet waarin we online heel interessante events organiseren. Ik hoop natuurlijk dat we veel bezoekers bereiken en enorm inspireren. En hoop vooral dat we met deze beweging ook na INNOvember doorgaan. Want innovatie is een beweging binnen de overheid die ook na november nog doorgaat. Langs grenzen departementen weten te vinden en te inspireren en kennis delen. Beweging mee! Wat heeft de beweging nodig? Is dat volgend jaar weer INNOvember? Je maakt het op maat, dus je weet niet wat je volgend jaar doet en nodig hebt.”

Hermien van Triest

